

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Білоцерківського НАУ

Ректор, професор

О.А.Шуст

2021р

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

зі спеціальності 073 «Менеджмент»
для здобуття освітнього ступеня «магістр»
за освітньо-професійною програмою «Менеджмент»

Біла Церква – 2021

ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН ТА ЇХНІХ РОЗДІЛІВ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ІСПИТ

МЕНЕДЖМЕНТ

Менеджмент як специфічний вид людської діяльності. Управління і менеджмент. Менеджмент як діяльність, наука і професія. Типи управління. Ієрархічний тип управління. Тип управління по культурі. Менеджмент як ринковий тип управління. Місце менеджменту у суспільному виробництві. Зростання ролі і значення менеджменту в бізнесі. Значення менеджменту для здійснення соціально-економічних реформ в Україні.

Структуризація менеджменту. Класифікаційні ознаки менеджменту. Види менеджменту. Поняття і класифікація принципів менеджменту. Дванадцять принципів продуктивності Г. Емерсона. Принципи управління А. Файоля. Загальні принципи сучасного менеджменту Т. Пітерсона і Р. Уотермена. Нові принципи менеджменту. Еволюція принципів менеджменту. Поняття про функції менеджменту. Загальні функції менеджменту. Конкретні функції менеджменту. Взаємозв'язок загальних і конкретних функцій менеджменту.

Формування наукових шкіл менеджменту. Основні ідеї школи наукового управління. Ідеї школи наукової організації праці Ф. Тейлора і Ф. Джільберта. Роботи Ф. Тейлора «Наукова організація праці», Ф. Джільберта «Вивчення рухів». Адміністративна школа управління А. Файоля. Робота А. Файоля «Вчення про управління». Організаційно-технічна концепція Г. Форда. Ідеї Е. Мейо та школи людських відносин. Хоторнські експерименти та їх основні висновки. Робота Е. Мейо «Людські проблеми індустріальної цивілізації». Поведінська школа управління. Ідеї А. Маслоу, Д. Мак-Грегора, В. Врума. Спільні риси і відмінності класичних шкіл менеджменту.

Системний підхід в менеджменті. Основні положення теорії систем. Організації як відкриті системи. Система менеджменту. Управляюча і та, якою управляють, підсистеми. Ситуаційний підхід в менеджменті. Емпірична школа управління П. Друкера. Кількісний підхід в менеджменті. Концепція «7 С» консультативної групи Мак Кінзі. Концепція стратегічного управління. Імпауермент як новітня течія сучасного менеджменту.

Зародження управлінської думки в Україні. Управлінські ідеї П. Тугана-Барановського. Розвиток управлінської думки періоду НЕПУ. Ідеї О. Гастьєва та його робота «Як треба працювати». Управлінські погляди П. Керженцева та його робота «Принципи організації». Ідеї М. Вітке, О. Богданова, О. Розмирович. Особливості розвитку управлінської думки України в радянські часи. Формування сучасних ідей менеджменту в Україні.

Еволюція практики менеджменту в історії людської цивілізації. Управлінські революції та їх вплив на формування світових моделей менеджменту.

Американська модель менеджменту. Конкуренція та індивідуалізм як основа американської моделі менеджменту. Форми залучення персоналу до управління.

Японська модель менеджменту. Орієнтація на людський чинник та на групу людей в управлінні. Пріоритет інтересів групи у системі управління. Система «довічного найму». Просування по службі і ротація кадрів.

Західноєвропейська модель менеджменту. Поєднання колективізму та індивідуалізму. Інтеграція національних особливостей в менеджменті.

Поняття про організації та їх класифікацію. Формальні та неформальні організації. Прості і складні організації. Організаційно-правові форми організацій. Властивості організацій. Необхідність управління організаціями.

Середовище організацій. Внутрішнє середовище організацій. Внутрішні фактори організації, їх склад, структура, взаємозв'язок. Зовнішнє середовище організацій прямої дії, його характеристика і елементи. Зовнішнє середовище організацій непрямої дії. Міжнародне середовище діяльності організацій.

Поняття і сутність планування в системі управління. Місце планування серед функцій управління. Основні елементи системи планування. Етапи процесу планування: визначення цілей; розробка стратегії; надання стратегії конкретної форми.

Типи планів в організації. Стратегічні та оперативні плани. Короткотермінові та довготермінові плани. Завдання та орієнтири. Ситуаційні фактори планування.

Цілі управлінського планування. Поняття «мета» в управлінні та класифікація цілей організації. Вимоги до правильно сформульованих цілей. Традиційний процес постановки цілей. Концепція управління за цілями (концепція МВО): сутність, основні етапи, переваги та недоліки.

Суть та необхідність взаємодії в організаціях. Делегування. Повноваження. Відповідальність. Їх суть та взаємозв'язок. Усне і письмове делегування. Лінійні повноваження. Штабні повноваження. Типізація працівників штабного апарату. Рекомендаційні повноваження штабу. Повноваження обов'язкового погодження. Паралельні повноваження. Функціональні повноваження. Принципи ефективного делегування повноважень.

Суть побудови організації. Етапи побудови організації. Організаційна структура, ланки та рівні менеджменту. Основні підходи до структуризації організацій. Кількісний, часовий, функціональний, продуктивний, регіональний підходи до побудови організації.

Типи організаційних структур. Бюрократичні (механістичні) організаційні структури. Лінійні, функціональні, лінійно-функціональні структури. Дивізійні структури. Адаптивні (органічні) структури. Комісійні, проектні, матричні структури. Конгломерати.

Суть та еволюція категорії «мотивація». Елементи мотиваційного процесу. Етапи мотиваційного процесу. Сучасні мотиваційні теорії. Змістовні теорії мотивації. Теорії потреб А. Маслоу, К. Альдерфера, Ф. Герцберга, Д. Мак Келанда. Процесуальні теорії мотивації. Теорія очікувань. Теорія справедливості. Комплексна теорія Л. Портера і Е. Лоуера.

Суть та необхідність контролю. Контроль як специфічна функція менеджменту. Види контролю за напрямом впливу, часом здійснення,

соціально-економічним змістом, сферами діяльності. Процес та етапи контролю. Встановлення стандартів. Вимірювання результатів. Управлінські дії. Соціально-психологічні аспекти контролю. Принципи ефективного контролю.

Менеджери в організаціях. Рольові функції менеджерів. Міжособові ролі менеджерів. Інформаційні ролі менеджерів. Ролі, пов'язані із прийняттям рішень.

Класичні вимоги до менеджерів за А. Файолем. Головні якості менеджерів за Г. Мінцбергом. Суб'єктивні обмеження ефективного керівництва. Методи нейтралізації обмежень менеджерів. Кваліфікаційні вимоги до менеджерів у різних управлінських культурах.

Місце і роль ситуаційного підходу та ситуаційного аналізу в теорії та практиці менеджменту. Сутність ситуаційного підходу. Ситуаційні перемінні. Методологічні аспекти ситуаційного підходу. Методи встановлення факторів, що визначають розвиток ситуації. Місце і роль ситуаційного аналізу в системі ситуаційного менеджменту. Етапи ситуаційного аналізу. Прийоми і методи діяльності менеджера в конкретних ситуаціях. Особливості управління організацією у кризових ситуаціях ризиків у ситуаційному менеджменті. Психологічні проблеми ситуаційного менеджменту.

Суть та природа конфліктів в організаціях. Типи конфліктів: внутріособовий, міжособовий, між особистістю і групою. Міжгруповий. Причини конфліктів. Процес та етапи розвитку конфліктів. Функціональні конфлікти. Дисфункціональні конфлікти. Структурні методи управління конфліктами: роз'яснення вимог до роботи; координація та інтегрування; загальноорганізаційні цілі; система винагород. Міжособові методи управління конфліктами: ухилення, згладжування, примушування, компроміс, вирішення проблеми. Суть та причини стресів. Конфлікти і стреси. Організаційні фактори стресів. Особистісні фактори стресів.

Поняття про креативний менеджмент. Теорії креативності. Формування стратегічного мислення як основи креативного менеджменту. Типологія мислення в дослідницькій і управлінській діяльності. Креативність та інноваційність.

Формування та розвиток креативного потенціалу менеджера. Творчий потенціал особистості підприємця. Методи розвитку креативності. Методи пошуку креативних ідей. Методи творчого та критичного мислення, що сприяють реалізації креативності в менеджменті. Інновації як результат реалізації креативних ідей.

Креативні методи управлінської діяльності. Методи інтуїтивного пошуку. Методи психологічної активації творчого мислення. Метод синектики. Метод проектування концепцій. Формування творчих професійних команд. Типи творчих колективів, їх особливості. Формування позитивного іміджу креативної організації.

Суть та значення цільового управління в системі менеджменту організацій. Види цільового управління: просте; програмно-цільове; регламентне. Процес цільового управління. Прогнозування і планування у

цільовому управлінні. Постановка цілей. Розробка програми та графіків реалізації цілей. Бюджетування цілей. Контроль у системі цільового управління. Розробка нормативів. Вимірювання результатів. Внесення коректив. Самоконтроль та звітність у системі цільового управління. Переваги і недоліки цільового управління. Взаємозв'язок цільового, стратегічного управління та управління за результатами в організаціях.

Суть комунікацій в менеджменті. Значення комунікацій. Класифікація комунікацій. Зовнішні і внутрішні комунікації. Міжрівневі (вертикальні) і однорівневі (горизонтальні) комунікації. Формальні і неформальні комунікації. Міжособові і організаційні комунікації. Комунікаційний процес. Елементи і етапи комунікаційного процесу. Проблеми міжособових і організаційних комунікацій.

Суть управлінського рішення. Класифікація управлінських рішень. Процес та етапи прийняття рішень. Інтуїтивний підхід до процесу прийняття управлінських рішень. Підхід на основі суджень. Раціональний підхід. Застосування моделей у прийнятті рішень. Кількісні методи прийняття рішень на основі економіко-математичних моделей, теорій ігор, черг. Якісні (експертні) методи прийняття рішень. Думка журі. Метод Дельфи. Метод мозкового штурму. Сукупнадумка дилерів. Вимоги до складу та підбору експертів.

Сутність та основні елементи організаційної культури. Основні характеристики організаційної культури. Формування організаційної культури. Підтримка організаційної культури. Зміни організаційної культури. Сутність та елементи культури менеджменту. Рівні організаційної культури. Типи організаційної культури. Взаємозв'язок організаційної культури і культури менеджменту.

МЕНЕДЖМЕНТ ПЕРСОНАЛУ

Роль і значення управління персоналом як науки і навчальної дисципліни. Управління персоналом як специфічна функція менеджменту. Етапи історичного розвитку управління персоналом.

Особистість: сутність, структура, організаційна поведінка. Структура і чисельність персоналу підприємства. Вимоги до професійно-кваліфікаційного рівня працівників. Компетентність працівника: сутність, види.

Колектив як соціальна група. Етапи створення і розвитку трудового колективу. Структура та ефективність роботи трудового колективу. Корпоративна культура в системі управління персоналом підприємства..

Згуртованість колективу: сутність, стадії. Соціально-психологічні особливості колективу як об'єкта управління. Соціальні ролі і відносини в колективі. Соціальний розвиток колективу.

Поняття і значення сучасної кадрової політики підприємств. Стратегії управління персоналом підприємства. Зміст кадрової політики на різних етапах життєвого циклу підприємства.

Організація роботи кадрової служби підприємства. Діловодство в роботі кадрової служби. Ефективність роботи кадрової служби підприємства.

Кадрове планування: значення, цілі, завдання, принципи, етапи. Кадровий контролінг і кадрове планування. Види планування роботи з персоналом підприємства. Визначення потреби підприємства в персоналі.

Організація набору і відбору персоналу.

Наймання персоналу. Залучення персоналу. Відбір персоналу.

Сутність, зміст та цілі мотивації персоналу. Змістовні та процесуальні теорії мотивації, їх переваги та недоліки. Сучасні тенденції мотивації різних категорій персоналу. Абсентеїзм: сутність, види, причини, наслідки, методи боротьби. Послідовність розробки / оновлення системи мотивації персоналу. Оцінювання та атестація персоналу підприємства.

Ділове оцінювання персоналу підприємства. Оцінювання спеціалістів і керівників підприємства. Атестація персоналу підприємства.

Управління процесом розвитку і рухом персоналу підприємства

Кар'єра: сутність, види, етапи. Управління кар'єрою персоналу. Навчання персоналу. Управління мобільністю кадрів. Планування і підготовка кадрового резерву.

Кадрове планування: значення, цілі, завдання, принципи, етапи. Кадровий контролінг і кадрове планування. Види планування роботи з персоналом підприємства. Визначення потреби підприємства в персоналі.

Наймання персоналу. Залучення персоналу. Відбір персоналу.

Сутність, зміст та цілі мотивації персоналу. Змістовні та процесуальні теорії мотивації, їх переваги та недоліки. Сучасні тенденції мотивації різних категорій персоналу. Абсентеїзм: сутність, види, причини, наслідки, методи боротьби. Послідовність розробки / оновлення системи мотивації персоналу.

Ділове оцінювання персоналу підприємства. Оцінювання спеціалістів і керівників підприємства. Атестація персоналу підприємства.

Кар'єра: сутність, види, етапи. Управління кар'єрою персоналу. Навчання персоналу. Управління мобільністю кадрів. Планування і підготовка кадрового резерву.

Способи вивільнення персоналу. Організація процесу звільнення. Управління плинністю кадрів. Управління безпекою персоналу.

Соціальне партнерство: сутність і функції. Система регулювання соціально-трудових відносин. Колективний договір як засіб зміцнення соціального партнерства. Закордонний досвід соціального партнерства.

Економічна, соціальна та організаційна ефективність управління персоналом підприємства. Оцінка комплексної ефективності управління персоналом підприємства.

Способи вивільнення персоналу. Організація процесу звільнення. Управління плинністю кадрів. Управління безпекою персоналу.

Соціальне партнерство: сутність і функції. Система регулювання соціально-трудових відносин. Колективний договір як засіб зміцнення соціального партнерства. Закордонний досвід соціального партнерства.

Економічна, соціальна та організаційна ефективність управління персоналом підприємства. Оцінка комплексної ефективності управління персоналом підприємства.

СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Опис навчальної дисципліни: цілей, змісту, очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Принципи академічної доброчесності.

Концепція управління організацією. Сутність і структура системи стратегічного менеджменту. Особливості стратегічного менеджменту в сучасних умовах.

Етапи розвитку стратегічного управління. Наукові підходи до змісту стратегічного управління.

Корпоративна місія та корпоративні цілі. Філософія функціонування організації. Цільовий споживач. Генеральна мета. Довгострокова орієнтація. Відповідне місце на ринку. Історія, стиль поведінки, середовище життєдіяльності, ресурси. Рівні управління, ієрархія цілей, декомпозиція цілей. Поточна стратегія. Аналіз портфеля бізнесів. Вибір та оцінка стратегії організації. Ліквідація стратегічної прогалини. Реальні можливості.

Зовнішнє середовище. Стан економіки та ринків, діяльність уряду, структурні тенденції, науково-технічні тенденції, природно-екологічна складова, тенденції ресурсного забезпечення, демографічні тенденції, соціально-культурна складова, міжнародне середовище. Способи спостереження.

Середовище безпосереднього впливу. Потенційні конкуренти. Договірні відносини. Партнерські відносини.

Внутрішнє середовище підприємства. Виробничий потенціал підприємства.

Можливості розвитку і загрози, сильні та слабкі сторони діяльності організації. Баланс взаємовідносин підприємства із зовнішнім середовищем. Довгострокове існування. Стратегічний баланс. Метод SWOT. Конкурентна перевага.

Статистичні методи аналізу. Дискримінантний аналіз. Регресійний аналіз. Варіаційний аналіз. Факторний аналіз. Кластер-аналіз. Багатовимірний аналіз. Екологічна стратегія управління організацією. Сант-Гальська модель інтегрованого екологічного менеджменту.

Екологічні аспекти при формуванні довгострокового плану функціонування. Класифікація екологічних та економічних ризиків управління. Екологічна відповідальність і етика бізнесу. Хартія бізнесу на підтримку сталого розвитку.

Метод конкурентного аналізу. Бенчмаркінговий проєкт. Завдання бенчмаркінгу і застереження щодо його проведення.

Функції і завдання робочої групи бенчмаркінгу. Фактори успіху та індикатори досягнення поставлених цілей. Види партнерів по бенчмаркінгу, переваги і недоліки. Кількісні оцінки. Рейтингування. Профіль бенчмаркінгу.

Особливості проведення стратегічного бенчмаркінгу. Класифікаційна ознака організації. Рівень управління. Загальні стратегії. Головний стратегічний

підхід. Підхід «делегування повноважень». Спільний (колабораціоністський) підхід. Ініціативний підхід.

Ціннісні орієнтації керівників. Матриця вибору стратегії А.А. Томпсона і Дж. Стрікланда. Стратегії середнього бізнесу. Стратегії малого бізнесу.

Аналіз здійснення поточної стратегії. Відповідність обраної стратегії потенціалу і можливостям фірми. Прийнятність ризику, закладеного у стратегії.

Продуктово-товарні стратегії. Концепція створення та реалізації продуктової стратегії. Перспективні підходи до вдосконалення технологій господарювання. Конгломератна диверсифікація. Стратегія зменшення розмаху диверсифікації. Стратегія ліквідації. Стратегія переорієнтації. Стратегія зменшення. Комбіновані стратегії. Ресурсні стратегії. Стратегічні зони господарювання (СЗГ). Персонал – стратегії. Системний підхід до забезпечення підприємства трудовими ресурсами. Стратегії використання фінансових ресурсів. Енергетичні ресурси.

Функціональні стратегії. Стратегія рефінансування. Стратегія використання дивідендів. Стратегія заборгованості. Стратегія наукових досліджень та розробок. Портфель технологій.

Стратегія виживання. Стратегія оборони. Стратегія концентрованого наступу. Стратегія зміцнення. Стратегія швидкого відступу. Стратегія «збирання врожаю».

Стратегія стабілізації. Ревізія витрат. Консолідація. Пожвавлення. Шляхи оновлення діяльності підприємства. Посилення конкурентної політики.

Стратегія зростання. Інтенсивний розвиток. Інтеграційний розвиток. Диверсифікаційний розвиток. Вертикальна інтеграція.

Стратегія наступу. Стратегія протистояння. Стратегія захоплення вільного простору. Стратегія випереджувальних ударів.

Ланцюг цінностей організації. Показники конкурентної сили. Показники конкурентної слабкості. Слабкі та сильні організації.

Позиції корпорації в конкурентному середовищі. Позиція лідера на ринку. Позиція виклику. Позиція послідовника. Позиція того, хто знає своє місце на ринку. Лідер ринку. Стратегії конкурентної боротьби. Підходи до проведення атаки на лідера.

Загальні переваги конкурентних стратегій. Стратегія лідирування на основі зниження витрат. Стратегія диверсифікації (переваги). Стратегія фокусування. Сутність та основні етапи портфельного аналізу. Фактори стратегічної зони господарювання. Стратегічна одиниця бізнесу (СОБ).

Матриця І.Ансоффа «продукт-ринок». Диверсифікація. Синергічний ефект.

Матриця Бостонської консалтингової групи «Збільшення ринку – частка ринку». Розробка і раціоналізація стратегій.

Матриця «Дженерал Електрик – Мак-Кінсі». Рівні привабливості видів діяльності. Матриця «Привабливість видів діяльності – конкурентна позиція».

Матриця життєвого циклу портфеля корпорацій. Стратегічні рекомендації.

Основні підходи до планування стратегій. Адаптивний процес. Довго-, середньо- та короткострокові плани, проекти, програми. Довгострокові цілі та

стратегії їхнього досягнення. Методи встановлення стратегій. Основні моделі планових стратегій (Г. Мінцберг).

Бар'єри стратегічного планування та заходи щодо їх подолання. Модель на основі "стратегічної прогалини". Модель, що базується на врахуванні ринкових переваг. Модель, орієнтована на створення та підтримку конкурентоспроможності. Модель, орієнтована на створення позитивного іміджу. Моделі, що враховують розміри організації.

Стратегічний план. Операції та процедури стратегічного планування. Стратегічна програма. Стратегічний проект.

Реалізація стратегії. Бар'єри індивідуального опору змінам. Методи впровадження організаційних змін. Управління організаційними змінами. Матриця "Зміни-опір".

Організаційна структура управління. Схема матричної структури. Проектна структура. Дивізійна структура. Характеристика організаційної структури управління (ОСУ) залежно від специфіки оточення. Фактори, що впливають на вибір ОСУ.

Організаційна культура. Моделі організаційної культури.

Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління. Бази стратегічних даних. Сфери виникнення інформації. Стратегічний контроль.

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Опис навчальної дисципліни: цілей, змісту, очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Принципи академічної доброчесності.

Підприємство як суб'єкт підприємницької діяльності. Його основні функції, мета, цілі функціонування, напрямки та види діяльності. Еволюція теорій підприємства та його функціональні моделі. Підприємництво як сучасна форма господарювання. Правові основи функціонування підприємств. Класифікація підприємств. Предмет, метод і задачі дисципліни «Економіка підприємства». Інструментарій діалектики – індукція і дедукція. Специфічні методи і прийоми дослідження: економіко-статистичний, монографічний, розрахунково-конструктивний, балансовий, нормативний, економіко-математичний, експериментальний, абстрактно-логічний.

Середовище господарювання підприємств. Вплив зовнішнього середовища на діяльність підприємства як відкритої економічної системи. Поведінка підприємств у ринковому середовищі. Поняття підприємства як організаційно виокремленої та економічно самостійної первинної ланки виробничої сфери. Особливості підприємства АПК. Роль підприємств в економіці країни. Мета діяльності підприємства. Принципи діяльності підприємств. Структурні ланки підприємства та їх взаємодія. Класифікація підприємств та види їх об'єднань.

Структура підприємства. Інфраструктура підприємства. Система управління підприємством. Сутнісна характеристика, роль і значення розвитку

підприємства. Теорії розвитку підприємства. Сучасні моделі розвитку підприємства.

Сутнісна характеристика планування. Види та методологічні основи планування на підприємстві. Стратегічне, тактичне та оперативне планування. Складання бізнес-плану підприємства.

Сутність, структура і принципи організації виробничого процесу. Типи, методи та форми організації виробництва. Загальна характеристика якості, стандартизації та сертифікації продукції.

Товар і товарний ринок: поняття та класифікації. Види продукції підприємства і попит на неї. Маркетингова діяльність підприємства на ринку.

Сутність, класифікація та джерела формування інвестицій. Оцінка ефективності реальних інвестицій. Оцінка ефективності фінансового інвестування. Сутність інновацій та загальна характеристика інноваційних процесів. Науково-технічний прогрес, його загальні напрями. Організаційний прогрес.

Поняття, класифікація і структура персоналу підприємства. Продуктивність праці та методи її вимірювання. Загальна організація оплати праці на підприємстві. Сутність праці в АПК. Сутність понять: трудовий персонал, професія, кваліфікація. Класифікація працівників залежно від умов найму. Забезпеченість підприємства працівниками, визначення потреби у працівниках. Сутність руху персоналу на підприємстві та показники руху. Поняття продуктивності праці. Система показників вимірювання продуктивності праці. Трудомісткість продукції як обернений показник продуктивності праці.

Земельні ресурси як основа економічного потенціалу. Земельний фонд України і його структура. Земельний кадастр і економічна оцінка землі. Земельний кодекс. Право власності на землю та право землекористування. Земельна реформа та її етапи. Показники ефективності використання земельних угідь аграрних підприємств. Ринок землі в Україні.

Основний капітал. Оборотний капітал. Показники стану, руху та ефективності використання капіталу підприємства. Нематеріальні ресурси та активи підприємства. Поняття основних фондів, їх сутність та характеристика. Класифікація основних фондів. Забезпеченість підприємства основними фондами. Грошова оцінка основних фондів. Знос і амортизація основних фондів. Методи нарахування амортизації. Ефективність використання основних фондів. Економічна суть оборотного капіталу. Структура оборотного капіталу. Економічний зміст оборотних фондів та фондів обігу. Структура оборотних фондів підприємства. Структура фондів обігу. Забезпеченість оборотним капіталом підприємства. Кругообіг оборотного капіталу. Ефективність використання оборотного капіталу на підприємстві. Шляхи поліпшення використання капіталу.

Характеристика техніко-технологічної бази виробництва. Організаційно-економічне управління технічним розвитком підприємства. Формування і використання виробничої потужності підприємства. Виробнича програма підприємства. Потужність підприємства та середньорічна потужність

підприємства; методика їх визначення. Обґрунтування виробничої потужності підприємства. Показники виробничої програми підприємства: незавершене виробництво; готова продукція, товарна продукція, реалізована продукція. Поняття структури продукції. Коефіцієнт товарності. Номенклатура та асортимент продукції. Глибина та широта асортименту. Коефіцієнти асортиментності, номенклатурності, ритмічності виробництва та відвантаження продукції.

Загальна характеристика та система управління витратами підприємства. Кошториси центрів відповідальності та підприємства в цілому. Собівартість продукції. Сутність собівартості як економічної категорії. Види собівартості та їх характеристика. Витрати підприємства. Види витрат. Послідовність і методи визначення собівартості продукції. Методика визначення собівартості продукції. Оцінка досягнутого рівня собівартості продукції. Шлях зниження собівартості продукції.

Загальна характеристика фінансової діяльності підприємства. Дохід, прибуток та рентабельність підприємства. Склад і структура ціни. Методичні основи аналізу фінансово-економічного стану підприємства. Економічний зміст прибутку підприємства. Види прибутку. Суть ефективності як економічної категорії. Види ефективності. Рентабельність виробництва. Графічний та математичний способи визначення точки беззбитковості виробництва. Поняття маржинального прибутку. Норма беззбитковості. Оцінка ринкової позиції підприємства за даними балансу. Оцінка ринкової позиції за показниками прибутковості.

Економічна безпека підприємства: сутність і передумови формування. Банкрутство підприємства як економічне явище. Організація і наслідки ліквідації збанкрутілих підприємств. Антикризова програма на підприємстві.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. М.: Диалектика-Вильямс, 2019. 672 с.
2. Назарчук Т. В., Хосюк О. М. Менеджмент: навч. посіб. К.: ЦНЛ, 2018. 658 с.
3. Пелеха Ю., Мошек Т., Миколайчук І. Основы менеджменту: навч. посіб. К.: Ліра-К, 2019. 528 с.
4. Рульєв В. А., Гуткевич С. О. Менеджмент: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2019. 312 с.
5. Балабанова Л. В., Сардак О. В. Управління персоналом: підручник. К.: ЦУЛ, 2019. 468 с.
6. Никифорова В. Г. Управління персоналом: навч. посібник. 2-ге видання, виправлене та доповнене. Одеса: Атлант, 2013. 275 с.
7. Олійник С. У. Теорія та практика менеджменту персоналу : підручник. Х. : Вид-во НУА, 2013. 376 с.

8. Управління персоналом: підручник / В. М. Данюк, А. М. Колот, Г. С. Суков та ін.; за заг. та наук. ред. к. е. н., проф. В. М. Данюка. К.: КНЕУ; Краматорськ: НКМЗ, 2013. 666 с.
9. Томпсон А. А., Стрикленд А. Дж. Стратегический менеджмент. Искусство разработки и реализации стратегии: учебник для вузов. [Пер. с англ. / Под ред. Л. Г. Зайцева, М. И. Соколовой]. М.: Банки и биржи, Юнити, 2015. 576 с.
10. Шершньова З. Є. Стратегічне управління: підручник; 2-ге вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2015. 699 с.
11. Бутко М. П., Дітковська М. Ю., Задорожна С. М. та ін. Стратегічний менеджмент: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2016. 376 с.
12. Ткачова С. С., Пічугіна Т. С., Ткаченко О. П. Стратегічний менеджмент: навч. посібник. Х.: ХДУХТ, 2019. 240 с.
13. Економіка підприємства : підручник / [Г. О. Швиданенко, В. Г. Васильков, Н. П. Гончарова, А. І. Дмитренко та ін.] ; за заг. та наук. ред. Г. О. Швиданенко . К. : КНЕУ, 2015. 598 с.
14. Економіка підприємств: підручник / Ф. В. Горбонос, Г. В. Черевко, Н. Ф. Павленчик, А. О. Павленчик. К. : Знання, 2016. 463 с.
15. Економіка підприємства: навч. посіб. / за заг. ред. П. В. Круша, В. І. Подвігіної, Б. М. Сердюка. К.: Ельга-Н, КНТ, 2015. 780 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Тестові завдання з фахового вступного випробування для вступу на навчання за освітньою програмою «Менеджмент» освітнього ступеня «Магістр» складаються з 25 запитань із комплексу фахових дисциплін, що потребують вибору однієї або кількох правильних відповідей із запропонованих варіантів, вибору відповідності або їхньої послідовності.

Метою тестування за фахом є перевірка відповідності знань, умінь і навичок вступників відповідно до програмних вимог, підтвердження компетентностей та оцінка ступеня підготовленості для отримання ОС «Магістр».

Оцінювання результатів вступних випробуваннях здійснюється за шкалою від 100 до 200 балів. Тестові завдання мають 10 варіантів по 25 запитань. Мінімальна кількість – 100 балів, нараховується за умови, якщо вступник набрав 50% правильних відповідей тестового завдання. За правильне розв'язання одного питання, що містить лише одну правильну відповідь, або всі правильні відповіді запитання з множинним вибором (декілька правильних відповідей) вступник отримує 8 балів. Якщо запитання має множинний вибір і вступник надав правильну відповідь на більше, ніж 50 але менше ніж 100 відсотків, то за дане питання він отримує 4 бали. Відсутність відповіді, неправильна відповідь або менше 50% правильних відповідей у запитаннях множинного вибору оцінюється в 0 балів. Час виконання тестових завдань становить 60 хвилин.

ПИТАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

1. Особливості формування сучасної управлінської думки в Україні.
2. Реалізація системного підходу в управлінні сучасними організаціями.
3. Реалізація ситуаційного підходу в управлінні сучасними організаціями.
4. Концепція стратегічного управління І. Ансоффа та особливості її реалізації в сучасних умовах.
5. Особливості та сфери застосування функціональних структур управління в організаціях.
6. Особливості та сфери застосування дивізіональних структур управління в організаціях.
7. Особливості та сфери застосування адаптивних структур управління в організаціях.
8. Проблеми інформаційного забезпечення менеджменту сучасних організацій.
9. Стів Джобс та його досвід управління корпорацією.
10. Білл Гейтс – видатний бізнесмен і менеджер.
11. Акіо Моріта та його внесок у практику менеджменту.
12. Таїті Оно та виробнича система корпорації «Тойота».
13. Едвард Демінг та його внесок в управлінську науку і практику.
14. Управлінський досвід Роберто Гісуета на посаді президента корпорації «Кока-Кола».
15. Соціально-психологічні методи менеджменту та їх застосування в організаціях.
16. Адміністративні методи менеджменту та їх застосування в організаціях.
17. Економічні методи менеджменту та їх застосування в організаціях.
18. Фактори, що впливають на процес прийняття і реалізації управлінських рішень.
19. Порівняльна характеристика сучасних теорій мотивації.
20. «Емоційне вигорання» на робочому місці: його симптоми та способи уникнення.
21. Лідерство у міжкультурному діловому оточенні.
22. Управління персоналом: сутність, специфічна особливість, етапи і функції.
23. Особистісні якості, чинники, що впливають на формування організаційної поведінки особистості.
24. Корпоративна культура: сутність, рівні, мета, показники.
25. Міжособистісні ролі працівників в колективі, типи відносин між членами колективу.
26. Соціальний розвиток колективу: сутність, план соціального розвитку.
27. Кадрова політика підприємства: сутність, цілі, різновиди, принципи.
28. Чинники, що визначають кадрову політику підприємства, головні напрями кадрової політики.
29. Види кадрових стратегій, їх характеристика у зв'язку з маркетинговими стратегіями підприємства.

30. Зміст кадрової політики на різних етапах життєвого циклу підприємства.
31. Модель менеджера кадрової служби підприємства.
32. Основні функції і завдання кадрового контролінгу.
33. Визначення загальної та додаткової потреби підприємства в персоналі.
Методи прогнозування потреби в персоналі.
34. Мотив як внутрішня спонукальна сила до активної праці. Структура мотиву праці. Формування мотиву праці.
35. Види матеріальної мотивації праці. Роль заробітної плати в мотивації праці. Нетрадиційні методи матеріального стимулювання (участь в прибутках, володіння акціями, паєм тощо).
36. Нематеріальні методи мотивації праці.
37. Плинність кадрів: сутність, причини, чинники, мотиви.
38. Управління безпекою персоналу.
39. Соціальне партнерство, трипартизм, форми співпраці.
40. Колективний договір як засіб зміцнення соціального партнерства.
41. Економічна ефективність управління персоналом підприємства: сутність, показники.
42. Соціальна ефективність: сутність, показники.
43. Організаційна ефективність управління персоналом підприємства: сутність, показники.
44. Теоретико-методичні засади стратегічного менеджменту.
45. Концептуальні засади теорії стратегічного менеджменту.
46. Рівні стратегічних рішень та типологія стратегій організації.
47. Етапи стратегічного менеджменту та особливості формування стратегії організації.
48. Місія організації та правила її формулювання в процесі стратегічного менеджменту.
49. Альтернативні підходи стратегічних шкіл до формування стратегії підприємства.
50. Інструментарій, функції та технології стратегічного менеджменту.
51. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища організації.
52. Стратегічний потенціал організації та формування її конкурентних переваг.
53. Технологія формування та розвитку конкурентних переваг підприємства.
54. Стратегії конкуренції та стратегічний менеджмент конкуренто-спроможності організації.
55. Різновиди конкуренції та типи конкурентів на ринку.
56. Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією організації.
57. Стратегічна позиція підприємства та стратегічні зони господарювання: поняття та характеристика.
58. Умови реалізації стратегії, пов'язаної з управлінською структурою, організаційною культурою та персоналом організації.
59. Мета та завдання стратегічного контролю в управлінні діяльністю підприємства.

60. Оцінка доцільності впровадження стратегічних змін на підприємстві в процесі реалізації стратегії.
61. Критерії та показники ефективності стратегій.
62. Інформаційні компоненти системи стратегічного менеджменту.
63. Роль стратегічного менеджменту для організацій у ринкових умовах господарювання.
64. Досвід та проблеми використання теорії стратегічного менеджменту в процесі розвитку українських організацій.
65. Ризики ринкового середовища та їхня роль у стратегічному менеджменті організації.
66. Визначення ключових факторів успіху організації залежно від специфіки галузевого середовища.
67. Особливості стратегічного менеджменту конкурентоспроможністю організацій різних сфер економічної діяльності.
68. Стратегічна гнучкість (зовнішня та внутрішня) та синергізм стратегічних зон господарювання (СЗГ).
69. Поняття стратегічної прогалини. Специфічні напрями заповнення стратегічної прогалини.
70. Роль керівництва та участь персоналу у формуванні системи екологічного менеджменту в організації.
71. Бенчмаркінг як технологія аналізу конкурентних переваг.
72. Сучасний досвід аналізу і застосування конкурентних переваг у провідних компаніях світу.
73. Дизайнерські і трансформаційні підходи до визначення ролі стратегічного управління в компанії.
74. Специфіка застосування стратегії диверсифікації підприємствами України.
75. Структура підприємства та чинники, що на неї впливають.
76. Особливості планування виробничої програми підприємств.
77. Характеристика підприємств за їх виробничою потужністю.
78. Напрямки підвищення продуктивності праці в агропромисловому комплексі.
79. Практичне значення основних фондів для здійснення процесу діяльності підприємства.
80. Тенденції розширеного відтворення основних фондів підприємств.
81. Забезпеченість підприємств основними засобами, оцінка їх стану.
82. Шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів підприємства.
83. Сучасні тенденції залучення і використання підприємствами фінансових інвестицій.
84. Особливості нормування оборотних засобів у підприємстві.
85. Дебіторська заборгованість у структурі фондів обігу та способи її зниження.
86. Патентування і ліцензування підприємницької діяльності та ресурсів підприємства.

87. Оренда і лізинг як спеціальні форми довгострокового фінансування у підприємстві.

88. Основні підходи до економічного обґрунтування інвестиційних проектів підприємств.

89. Інфляційні процеси в Україні та їх вплив на собівартість продукції, що виробляється підприємствами.

90. Структура собівартості продукції підприємств.

91. Вплив інноваційного процесу на кінцеві результати діяльності підприємства.

92. Ефективність виробництва та основні чинники, що впливають на неї в сучасних умовах.

93. Інвестиційна привабливість підприємств України.

94. Позиковий капітал: доцільність залучення та ефективність використання.

95. Джерела капітальних вкладень у підприємствах. Формування власного капіталу у підприємствах.

96. Сучасна політика ресурсозбереження та ефективність її здійснення.

97. Економічна безпека у системі діяльності підприємств.

98. Практика здійснення та ефективність реструктуризації підприємств.

99. Міжнародна практика та ефективність санації підприємств.

100. Місце процесів екологізації в системі стратегічного управління стійким розвитком регіону.